

API DERFOR SKAL KALVENE HAVE MERE MÆLK...

STØTTET AF

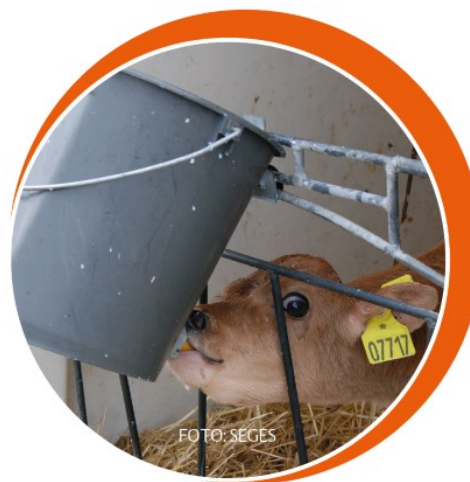
Kvægafgiftsfonden

Kalven vokser mere og får større modstandskraft, hvis den får mindst 8 liter mælk om dagen.

Når kalven drikker mælk, går det til følgende formål:

- Opretholde livsvigtige kropsfunktioner
- Muskelfunktion (bevægelse)
- Opbygge immunforsvar
- Tilvækst

Hvis kalven får for lidt mælk, vil kroppen selv prioritere de vigtigste funktioner først. Derfor bliver der ikke meget til overs til at vokse af. Får kalven rigeligt med mælk, vil der derimod være overskud til en god tilvækst. I figur 1 kan du se, at en større andel af foderet går til tilvækst, hvis kalven får store mælkemængder. Hvis man kun fodrer med fx 4 liter pr. dag, skal der således bruges 20 liter mælk for at opnå 1 kg tilvækst, mens der kun skal bruges 8 liter, hvis der tildeles 8 liter pr. dag. Det er illustreret i figur 1.

MÆLK UDNYTTES BEDRE TIL TILVÆKST

Mælk og mælkeerstatning er dyre fodermidler. Men næringsværdien er høj – dvs. at næringsstofferne (protein, fedt og sukker) udnyttes bedre af kalven end andre fodermidler. Dvs. at en større andel af næringsstofferne kan udnyttes til tilvækst.

BEDRE IMMUNFORSVAR OG KULDETOLERANCE

Der er sundhedsmæssige fordele ved et relativt højt niveau af mælkefodring. Kalvene sikres en bedre udvikling af immunforsvaret, så de bliver mere modstandsdygtige over for sygdom. Det er bl.a. vist, at kalve, der får 8 liter mælk pr. dag, klarer sig væsentligt bedre gennem infektioner med cryptosporidier end kalve, der kun får 4 liter mælk. Kalve, der får rigeligt med mælk, har et højere stofskifte og en højere varmeproduktion, så de har lettere ved at holde varmen. Kalve med høj tilvækst opnår derudover hurtigere en størrelse, hvor de er mindre følsomme overfor kulde.

Forskellen på effekten af fodring med lidt eller meget mælk bliver endnu mere udtalt, jo koldere det er. I figur 2 kan du se, hvordan tilvæksten ændrer sig ved forskellige temperaturer.

Som det fremgår af begge figurer, er fodring med større mælkemængder (mindst 8 liter) fordelagtigt, – både økonomisk og sundhedsmæssigt.

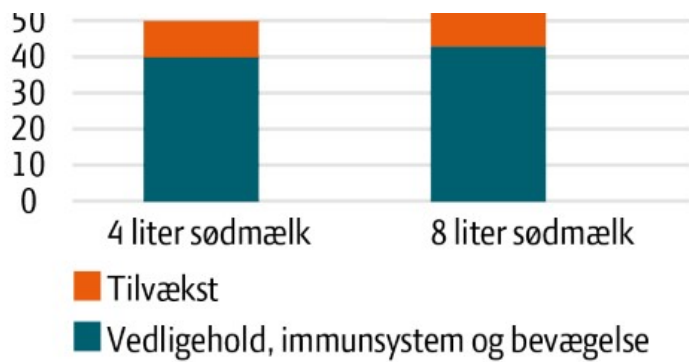
HVOR LÆNGE SKAL KALVENE FODRES MED STORE MÆLKEMÆNGDER?

Mælkefodringen er vigtigere, jo yngre kalvene er. På et tidspunkt skal mælkefodringen naturligvis nedtrappes og erstattes af godt kraftfoder eller fuldfoder tilpasset kalvenes behov. Fodring med større mælkemængder (mindst 8 liter sødmælk pr. dag) bør gennemføres i hvert fald indtil kalvene er 4 uger. Herefter kan mængden evt. reduceres en smule (fx gradvist til 6 liter sødmælk pr. dag). Dette niveau bør opretholdes, indtil kalvene er mindst 7 uger gamle. Herefter kan kalvene gradvis fravænnedes over 2 uger. Når kalvene har nået en alder på 7-8 uger, vil de være i stand til ret hurtigt at øge optagelsen af kraftfoder, hvis det er velmagende og af god kvalitet. Herved kan de fortsat opretholde en god tilvækst. Det er dog en forudsætning, at kalvene allerede fra 1-2 ugers alderen har haft adgang til kraftfoderet.

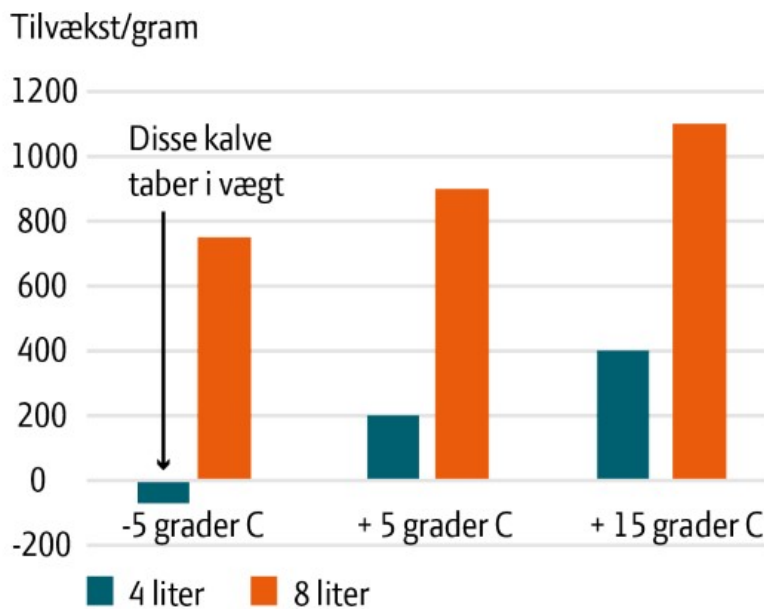
Økologiske kalve skal tilbydes mælk frem til de er 3 måneder. Men den sidste måned kan der evt. anvendes lidt mindre mængder (fx 4 liter sødmælk pr. dag), såfremt de har fri adgang til kalvefoder af god kvalitet og med tilstrækkeligt indhold af næringsstoffer.

Pct. af næringsstoffer

Figur 1: Andelen af næringsstoffer (i procent), der anvendes til hhv. basale livsfunktioner og tilvækst ved fodring af en kalv på ca. 50 kg med forskellige mælkemængder. Gælder for temperatur omkring 5 grader.

Figur 2: Potentialet for tilvækst i gram ved forskellige mælkemængder og forskellige temperaturer

Læs også:

[Tyrekalvekan godt betale for deres tilvækst](#)

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 8, 2019](#)